

Meghalt Nagy Géza

Június 16-án, szombaton 65 éves korában tragikus körülmények között elhunyt Nagy Géza, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, a munkásmozgalm régi szegedi harcosa.

Szegeden született 1908-ban. Cipészsegédként 1932-ben lépett be a pártba, és vezetőségi tagként tevékenykedett. Ebben az évben választották be a Bőripari Szakszervezet vezetőségébe. E tisztséget 1948-ig töltötte be. 1934-től a Pátria Cipőgyárban és a Hétvezér utcai munkásothonban rendszeresen végzett legális és illegális pártmunkát. Terjesztette a Budapestről hozott vörös bélyegeket, s a bélyegeket kapott pénzt a bebörtönzött kommunisták családjának segélyezésére fordították. Részt vett az illegális nyomdákban előállított anyagok terjesztésében.

A felszabadulás után aktív részese volt a párt és a szakszervezet munkájának. 1947-től a városi pártbizottság külső politikai munka-

társaként dolgozott, 1948- és 1954 között pedig tagja volt a Szeged városi pártbizottságnak. A felszabadulás után 1947-ig a Bőripari Szakszervezet függetlenített titkára volt, három esztendőig a Szegedi Bőrgyárt vezetője. 1951-52-ben a városi tanács osztályvezetője volt. 1952-től nyugdíjba vonulásáig a Pártotlat Vállalatot vezette. Az ellenforradalom leverése után részt vett a karhatalom szervezésében, öthónapos szolgálat után alhadnagyként szerelt le. 1957-től, több mint egy évtizeden át tagja volt a munkásörsgének. Tevékenységéért 1957-ben Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékéremmel, 1968-ban a Szocialista Hazáért Erdemrenddel, 1970-ben pedig Felszabadulási Jubileumi Emlékéremmel tüntették ki. 1961-ben lett a Könnyűipar Kiváló Dolgozója.

Nagy Géza hamvasztás utáni búcsúztatásának időpontját később közöljük.

Az MSZMP Szeged városi bizottsága

Évzárás az úttörőházban

Befejeződtek a foglalkozások az úttörőházban, nyári szünetet tartanak a szakkörök. Ahogy már évek óta szokásos, ezúttal is év végi bemutatót adtak számot a pártások a tanultakból. A kulturális szakkörök műsort mutattak be: a színjátszók úttörőjeleneteket, a népi táncosok három táncot, a bábo-sok mesejátékot adtak elő, a filmesek filmetűdöket vetítettek. A programot a vívók színesítették.

A technikai jellegű szakkörök — modellezők, ezermesterek, képzőművészek — kiállítást rendeztek legsikerültebb alkotásaikból. Ugyancsak a tárlókra állították gyűjteményük legszebb darabjait a levelező- és a bélyeggyűjtő-szakkör tagjai is.

A rakpart regénye

Hajók és tarifák

Liebmann Béla felvétele

Kubikosok rakodnak a dereglyéből

Az biztos, hogy a rakpart sosem volt termelőeszköz, amellyel új értéket lehet előállítani. De, hogy jövedelmezett a városnak, sőt kellett is hasznát hajtása, ahhoz nem férhet kétség, és éltek is vele. És nem is csak akkor, az építmény elkészültével szedtek pénzt a melléje kikötésért, a rajta való ki- és berakodásért, árterhasználatért, hanem annak előtte is. Bármiféle vízi alkalmatossággal, hajóval, dereglyével, usztatott fával érkeztek a városba, vagy vonultak be telelésre a téli kikötőbe, azért fizetni kellett. A tápéi kaputól, az ATIVIZIG mai gépezetétől a Boszorkányszigetig terjedt a pénzzel megváltott terület, várakozás, kirakodás, egyhelyben levés határa. Először is fizettek a mai partfürdő vonalában elhelyezkedő és cölöpökre épült vizimalmok után. A partjavadalom fontos bevételi forrása volt a városnak, és olyannyira rugalmasan kezelték is, hogy a tarifa megállapítását kétevenként felújította a fogyasztási adóhivatal, és meghagyta azon állapotában, vagy változtatott rajta.

Korai, 1873-74-ből való adatok szerint a hajósok méltatlankodtak is, mert túl magasnak tartották a kikötésért járó tarifát. Hajónemek, és azok mérete szerint szabták ki — előre kifejezéssel — a tarifát, amely egy naptól hatnapi tartózkodásig azonos összegű volt, azon felül annyiba került a kikötés, mintha az egész éven át tartott volna. A tiszafüredből — a mai csónakházak elődei — akkor négy volt, és 8 hónapra számították nekik a téli kikötő használatát, és négy hónapra a fürdőztetési szezont. A város legnagyobb és legtöbbet fizető bérlője a Dunahajózási Társaság volt. 1900 előttről, még a forintos világról lévén szó, amikor naponként egy 40 méter hosszúság feletti gőzhajó kikötéséért 30, annál kisebb, 26 méteres uszályért 20 krajcárt szedtek. Harminc méteres helyfoglalásba estek a tiszafüred napi 35 krajcárért. 16-26 méteres úszójár-

mű után 15, azon alul 6 forintot felváltó korona időszakából, például, 1916-18 közötti levéltári adatok szerint 40 méteres teherhordó gőzhajó után naponta 60 fillér a kikötési díja. Halászbárkaért 12, tiszafüredért pedig 70 fillér a napi díjszabás, magáncsónakért egy évre 2 korona. Újabb tarifamegállapítást sürgetett 1922-ben a pénzüromlás. A méretük szerint besorolt nagyobb járművek napi kikötési tarifája 10, 6, 5 koronára, vagy annál magasabbra változott. A halászladikok és -bárkák után napi 2 korona volt megállapítva.

A befolyt partforgalmi díjak évi összegében a vízi élet elvessége is tükröződik. Például 1892-ben 6893 korona és 18 fillér a bevétel, a kiadás pedig 105 korona 72 fillér. A következő év adata: bevétel 7212 korona 10 fillér. Kiadás: 262 korona 28 fillér a bevétel, és 8 hónapra számították nekik a téli kikötő használatát, és négy hónapra a fürdőztetési szezont. A város legnagyobb és legtöbbet fizető bérlője a Dunahajózási Társaság volt. 1900 előttről, még a forintos világról lévén szó, amikor naponként egy 40 méter hosszúság feletti gőzhajó kikötéséért 30, annál kisebb, 26 méteres uszályért 20 krajcárt szedtek. Harminc méteres helyfoglalásba estek a tiszafüred napi 35 krajcárért. 16-26 méteres úszójár-

S a kiadás nagyságának ismétlődése 1896-tól 1900-ig szinte folyamatos. Ezalatt a partjavadalomból eredő összes bevétel 32 ezer 326 korona, a kiadás pedig, amit a munkálatokra költöttek, 23 ezer 067 korona 24 fillér. 1900-ban az 5367 korona 66 fillér bevétel csökkenő tendenciáját — az előző évek 6-7 ezren felüli összegével szemben — azzal magyarázza, indokolja az adóhatóság, hogy nem kedvezett a hajóknak az alacsony vízállás, és sok volt a vízijárművek fenntartóinak nyújtott tarifakedvezmény is.

Valójában mekkora is volt akkoriban a közhasznú vízijármű-forgalom a Tiszán, Szegednél? Erre egy 1902-ből fennmaradt forgalmi összeállítás adatai beszélnek. Kikötött itt akkor egész évben 220 darab 40 méter hosszúság feletti gőzhajó, 198 teherhordó uszály, 26 és 40 méter hosszúság között 2266 hajó, 26 méter alatt 1237. Kisebb méretű, 16 méteren aluli bárka, dereglye pedig 4265. Tiszai és marosi fenőtalpakat — tutajok — 7 napon túli megállással 2798 esetben díjaztattak. Hét napon aluli maradással 1980-at, 24 óras tartózkodással pedig 885 darabot. S mindezekhez jöttek a tiszai nagy és kisebb fűrdőházak napi-díjai, vízijárművek beállása a téli kikötőbe, és egyéb árvalóan a Maros-toroktól a téri helyfoglalások fizetése. Boszorkányszigetig terjedő. Az évi bevétel 5974 koronára 20 fillér.

Lódi Ferenc

Gyár és kereskedelem a vásárlókért

Befontosabb, hogy több ruhát kapnak a gyermekek kötött ruhát adhasunk a és több mint 500 ezer puló- gyermekeknek, mert az utóbbi években csak panasz hallottunk ez ügyben, a szülőktől; ezenkívül növelni a választékot, olcsóbb cikkeket is gyártani, és csökkenteni az importot. Ezek az alapvető feladataink — mondta dr. Váradi József, a Hódmezővásárhelyi Kötöttáru-gyár kereskedelmi főosztály- vezetője, aki tegnap megnyitotta azt a kétnapos tanácskozást, amelyen a RÖVIKÖT nagykereskedelmi vállalatok vezetőivel megvitatják a jövő évi lehetőségeket és az igényeket.

Mire számíthatunk jövőre? Közel 400 ezer darab kötött ruhát kapnak a gyermekek és több mint 500 ezer puló- gyermekeknek, mert az utóbbi években csak panasz hallottunk ez ügyben, a szülőktől; ezenkívül növelni a választékot, olcsóbb cikkeket is gyártani, és csökkenteni az importot. Ezek az alapvető feladataink — mondta dr. Váradi József, a Hódmezővásárhelyi Kötöttáru-gyár kereskedelmi főosztály- vezetője, aki tegnap megnyitotta azt a kétnapos tanácskozást, amelyen a RÖVIKÖT nagykereskedelmi vállalatok vezetőivel megvitatják a jövő évi lehetőségeket és az igényeket.

Emberséget az utakon!

Úgy adódott, hogy ezen a héten több levél is a közlekedéssel foglalkozik. Egy tarjánai olvasónk kerékpárral jár munkahelyére és hosszú levélben írja le, hogy naponta hajmeresztő helyzetekbe kerül az utcákon. „Ahogy a forgalom megnőtt a városban, önszántamból előkaptam a KRESZ-könyvet, mert állítom, hogy ma már a gyalogosoknak is szüksége lenne a közlekedés rendjének alapvető ismeretére, hát még annak, aki az úttesten próbál érvényesülni”. Megtanultam én az összes KRESZ-táblát, biz' isten legalább úgy ismerem az útburkolati jelzéseket, mint akármelyik gépkocsivezető. Megértettem, amit még nagyon sok kerékpáros társam nem hajlandó tudomásul venni, hogy életünket óvjuk, balesetet előzünk meg azzal, hogy tudatosan közlekedünk, a szabályokat betartva. Ami engem foglalkoztat, az nem kevesebb, mint hogy ennek ellenére napról napra úgy érzem, félek a forgalomba. Akik buszon utaznak, nem egyszer láthatták, hogy gyakran tíz centire követik lépésben a hatalmas járművek a kerékpárosokat, akik — bármilyen kicsiny is járművük — gyakran útban vannak. Ha egy buszmegállóhoz közeledem, hátranézek, nem követ-e az autóbusz, amelyiknek be kell sorolni a szélső sávba, és meg kell állnia, s ugyanakkor nekem onnét mielőbb „pusztulni” tanácsos. Azért írom le ezeket az érzéseket, mert többször beszélgettünk már róla olyanokkal, akik szintén kerékpárral közlekednek, hogy akkor nem jelentenek állandó veszélyt a forgalomban részt vevő autósok számára, ha minden kerékpáros megtanulná a KRESZ-t. Sajnos, a legtöbb tudatlanságból kerül veszélybe. Azt kérdezem hát: lehetne-e va-

lamelyik művelődési házban KRESZ-tanfolyamot indítani azok számára, akik úgy érzik, szükségük van a szabályok pontos ismeretére, és — ne vegyék cinikus kijelentésnek —, azoknak az autósokkal, motorral közlekedőknek is, akik belátják, hogy időnként át kell ismételnük a közlekedési szabályokat.”

Szívesen hozzuk nyilvánosságra ezt a véleményünket szerint fontos és okos gondolatot. Most készülnek a művelődési házak következő szezonbeli programjai, megfontolandó, hogy vállalná-e valaki a KRESZ-előadások megszervezését.

Ugyancsak a közlekedéssel kapcsolatos az a két másik levél, amelyben ismét az autóbuszvezetőkre panaszoknol olvasónk. Az igazat megvallva, mindig egyes érzelmekkel fogadjuk ezeket a leveleket. Elsősorban azért, mert nem vagyunk jelen a helyszínen, nem ismerjük pontosan, mi az alukul ki a vita, kinek van igaza, és egyáltalán igaza van-e annak, aki megsértődött, aki gorbombáskodott, aki felháborodott. Nem szeretnénk megsérteni egyetlen panaszunkat sem, hiszen, ha valaki tollat ragad, úgy gondoljuk, nem szállt el az indulata, ha fáradságot vesz arra, hogy levelet írjon nekünk, bizonyára biztos abban, hogy igaza van. De: nem szoktunk levelet kapni a buszvezetőktől, amelyben az utasokra panaszoknolnak! És vajon azért nem kapunk tőlük semmiféle panaszt, mert az utasok soha nem boszantják őket, soha nem udvariatlanok velük és belátják, hogy nehéz, felelősségteljes és veszélyes munkájuk közben — akadhát hiba, akadhát nézeteltérés?

DM
POSTA-LÁDA

Két köszönet

A Kossuth Lajos sugárút 87. szám alatti óvoda vezetője, Kállai Mihályné írt köszönő levelet az óvoda számára társadalmi munkát végző szülőknek és brigádoknak. Szívesen tolmácsoljuk mi is a köszönetet a szülőknél kívül a DÉGÁZ szocialista brigádjának, a Delta Kereskedelmi Vállalat asztalosbrigádjának, a Déri Miksa gépipari technikum és szakközépiskola tanulóinak és tanáraiknak, a Nívó Újsz dolgozóinak, hogy az új nevelési programban meghatározott játékeszközöket elkészítették az óvodának.

Örömmel tesszük közé Gömöri Lászlóné (Algyói út 53.) levélét is, amely újabb bizonyítéka annak, hogy becsületesek és megértők az emberek. Olvasónk ugyanis elveszítette akatáskáját, amelyben iratain, számláin és bolti bélyegzőjén kívül nagy összegű pénz is volt. S aki becsületeségből példát adott, visszajuttatta a táskát gazdájának: Zima Mihályné (Hóbiárt basa utca 17.) volt.

Szerkesztői üzenetek

Antal János (Zákány u. 8.): levélét továbbítottuk a hangszergyárnak. Dr. K. Gyuláné: utólag nem tudjuk bebizonyítani állításainak igazát. Elnézést, nem kételkedünk a szavaiban, de azt kérjük, hogy legközelebb a panaszkönyvet tessenek elkérni, és tanúkkal aláíratni. K. Lászlóné (Tarján 508/A): a levelében leírtakkal fog-

lalkozunk, türelmét kérjük. Kovács Jakab (Gyöngyúti utca 9.): az Expressz utazási iroda választat Ön is megkapta. Azonkívül, hogy szerkesztőségünket pontatlanul tájékoztatta, ügyével kapcsolatban még egy tanuló írt egy iratot, azt előtte érdeemes gondosan áttanulmányozni.

Új kempingfelszerelések érkeztek!

Kempingágy (nagy méretű)	375 Ft
Gumimatrac (különböző méretben)	120-160 Ft-ig
Két- és négyszemélyes sátrak	180-260 Ft-ig
	1300-3980 Ft-ig

Most olcsón kapható!

Vizes-, boros-, likőrös-, pezsgős-, különböző poharak	5-10 Ft-ig
Mélytányér	5-10 Ft-ig
Lapostányér	5-10 Ft-ig

BAV MŰSZAKI ÁRUHÁZ,
Szeged, Oroszlán u. 4. Tel.: 14-345.